

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

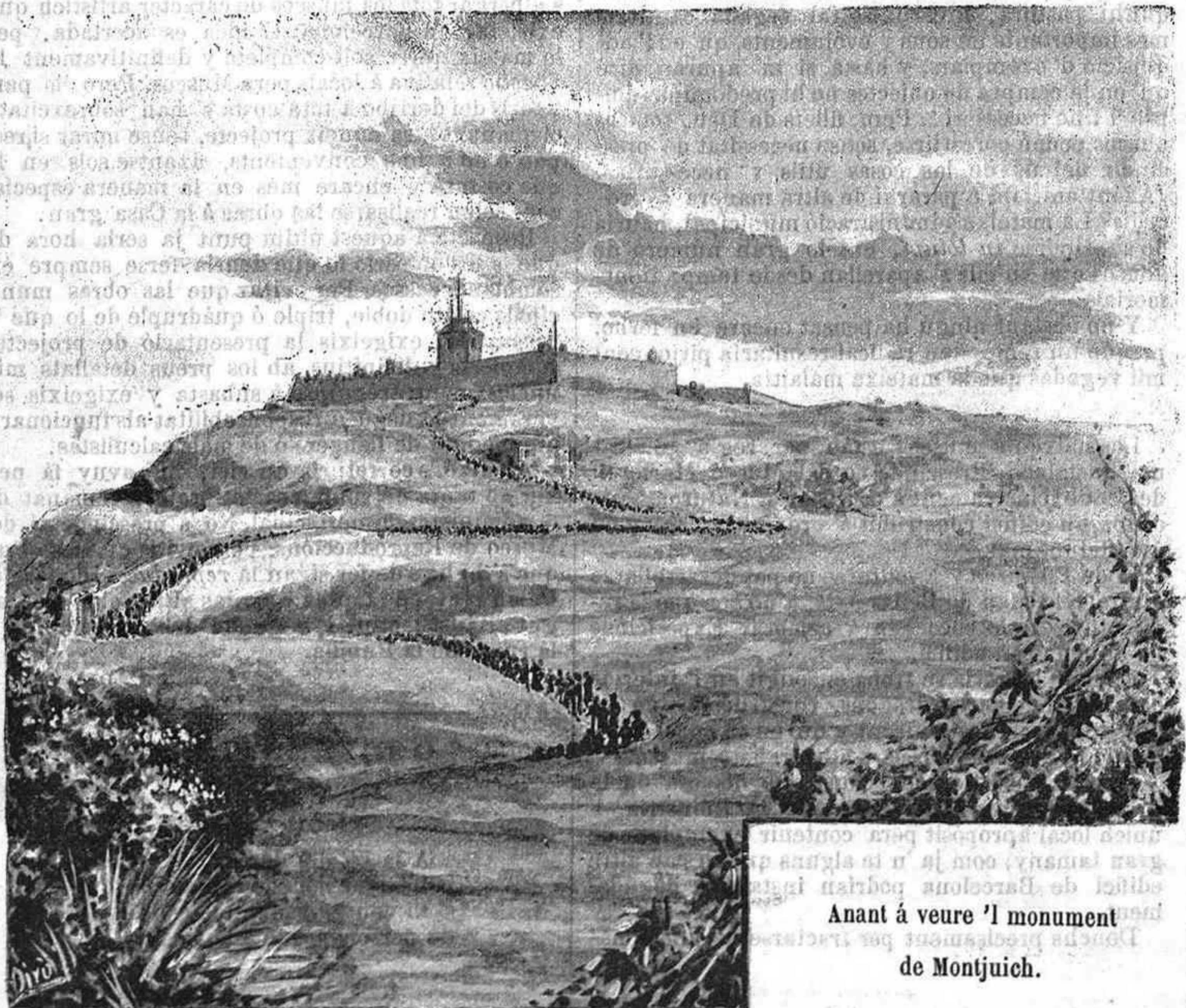
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

COSTUMS QUE NO 'S PERDEN

Anant á veure 'l monument
de Montjuich.

CRÓNICA

Si visqués avuy encare la mitològica Penélope, aquella bona senyora y casta esposa que passava la vida desfent á la nit lo treball qu' en lo teler havia fet durant lo dia, estich segur que demanaria un empleo á la Casa Gran, y 's lluhiria com lo primer funcionari de la Ciutat, entregada á la séva infecunda tasca.

Teixir y desteixir: edificar y derribar venen á ser pel cas una mateixa cosa.

Las cosas que á Barcelona s' han fet y s' han desfet, únicament pel gust de ferlas y desferlas no tenen fi ni compte, de manera que si 'ns proposéssim enumerarlas podríam formar ab ellas una llista interminable.

Per no cansar al lector, prescindirém de citar exemples.

Aneuse'n, donchs, á lo que importa.

Lo que importa avuy son los Museus del Parch.

Están com qui diu al neixer, pero costan ja á la Pubilla sumas de alguna importancia. Renunciar á tenirlos y á fomentarlos equivaldria á tirar per la finestra lo que costan y una cosa que val més encare ó siga la cultura de la moderna Barcelona, ansiosa ara mes que may y ara mes que may necessitada de ilustrarse, de tenir á la vista exemples permanents en que puga depurar lo séu gust artístich, y sobre tot, y hasta pel séu bon nom, de no trobarse en lo cas de quedar endarrerida á altrás moltas capitals, que sense valer lo que Barcelona val tenen á una gran altura tot lo que 's refereix á la difusió de l' ensenyansa y del bon gust.

Ja sé que á la sombra dels tals museos no falta qui hi pastura, invertintse tal vegada cantitats mes importants en sous y evoluments, qu' en l' adquisició d' exemplars, y hasta si m' apuran diré qu' en la compra de objectes no hi predomina sempre 'l tino necessari... Pero, fillets de Déu, tots los abusos poden corretjirse, sense necessitat de prescindir del us de las cosas útils y necessarias. ¿Ahónt aniriam á pararsi de altra manera 's procedia? La mateixa administració municipal, hauria de suprimirse *in totum*, dat lo gran número de abusos que ab ella s' aparellan desde temps inmemorials.

Y no obstant ningú ha pensat encare en ferho, porque un remey tan radical resultaria pitjor cent mil vegadas que la mateixa malaltia.

Los naixents museos están per regla general mal instalats. Prescindeixo del Museo Martorell dedicat exclusivament á la Historia Natural, que ocupa un edifici construït á propòsit, y que no está del tot mal.

El de Pinturas y Esculturas no pot desenvoluparse dintre del Palau de Bellas Arts, á no ser que 's renuncihi pera lo successiu á celebrar Exposicions en aquell gran edifici.

El de la Historia se troba encongít en l' interior del Castell dels tres dragóns, construcció que vá aixecarse com á restaurant y qu' en sa conseqüencia no té cap condició pera albergar un museo.

Queda 'l de Reproduccions que disposa de la gran nau central del Palau de la Industria, l' únich local apropiat pera contenir exemplars de gran tamany, com ja 'n te alguns qu' en cap altre edifici de Barcelona podrian instalarse degudament.

Donchs precisament per tractarse de una cons-

trucció tan adequada al objecte á que se 'l destina, ha comensat una creuhada, al crit de:—Tireu-la á terra.

Podrian haver demanat aixó anys enrera, quan encare no s' havia fet cap gasto per habilitarla, quan no s' havia decidit encare la formació de un Museo de reproduccions, quan en l' adquisició dels exemplars y en lo séu montatge (operació delicada y que no comporta gayres variacions sense perjudici dels mateixos) no s' havian invertit las sumas considerables que avuy se portan gastadas; pero sortir ara ab aquesta fatlera, únicament pot ferho qui no tinga la menor idea de lo qu' es un Museo de aquest género y qui no 's preocupi poch ni molt de inutilisar tot de un cop lo fruyt costós de tants esforços y sacrificis.

La mateixa Penélope crech que vacilaria avants de proposar una cosa semblant.

Se diu, y es cert, que l' edifici, tal com avuy se troba es lleig y desfregat; pero queda sempre 'l medi d' embellirlo.

Se diu, y es cert també, que no reuneix grans condicions de solidés; pero queda també 'l medi de reforsarlo.

Económicament valdria la pena d' estudiar si lo que ha de invertirse en lo séu embelliment y refors pot importar mes ó menos que lo que 's perdria arrasantlo totalment, es á dir deixant á Barcelona sense la construcció y sense 'l Museo, puig á la pèrdua total de aquest equivaldria la desaparició del edifici.

Ultimament en sessió pública s' ha aprobat un dictamen favorable á la conservació de la nau central, aixecant al séu entorn una serie de construccions destinadas á mes d' embellirla y reforsarla á albergar tots los museos de carácter artístich que existeixen á Barcelona. L' idea es acertada, per lo mateix que resolt completa y definitivament la qüestió relativa á locals pera Museos. Pero 'ls partidaris del derribo á tota costa s' han sobreexcitat, clamant contra aqueix projecte, sense mirar si respon ó no á fins convenientes, fixantse sols en lo que costará y encare més en la manera especial com solen realisarse las obras á la Casa gran.

Respecte á aquest últim punt ja seria hora de que 's fés en serio lo que deuria ferse sempre en semblants cassos. Per evitar que las obras municipals costin doble, triple ó quàdruple de lo que 's presuposa, exigeixis la presentació de projectes complerts y definitius, ab los preus detallats minuciosament; tréguinse á subasta y exigeixis severament la deguda responsabilitat als funcionaris que pequin de lleugers ó de mals calculistas.

Ab aixó 's corretjiria un vici, que avuy fá neixer ab tanta desconfiansa tot projecte emanat de la administració municipal. No 's prescindeixi del Museo de Reproduccions; pero evitis que las obras que s' hi han de fer sigan la *reproducció* de las del Palau real y de tantas y tantas altrás que han sigut ab just motiu, l' escándol dels barcelonins y la ruina de la Pubilla.

P. DEL O.

LO DIVENDRES SANT

Semi-xarada

A la set del dematí,
pel carrer nou de la Rambla,
s' hi veu passar á una colla
de personas, que á la trassa

LOS MESOS ILUSTRATS.

Mentres los aucells comensan
á dar sas primeras notas,

los nrvols se diverteixen
convertintnos en granotas.

van à cullir farigola
per los vols de la montanya.
La primera es un vellet
qu' està casat ab la quarta
y abdós son pares de la
segona, nena molt guapa.
Tots tres forman la familia,
pero à n' aquesta acompanya
una tercera persona,
xicot que la sab molt llarga.

A las vuyt, ja han arribat
allà hont volian tots quatre;
han estat per lo camí
total una hora, y escassa.

Estan cullint farigola,
ab afany, la prima y quarta,
mentres la dos y tercera
's diuhen eixas paraulas:

—¿M' ho juras que 'ns casarém?
—D' aquí poch temps, ma estimada.
¡Y qué 'n serém de felissos!
—Molt més de lo que 't sembla ara.
Mentres aixó van dihent,
la parella molt avansa
fins à que 'ls perden de vista
los dos restants, pare y mare.

'S veu sortir d' una quinta
qu' hi ha en aquella montanya.
à una nena y un donzell
que, tristos, lo front acatxan.

APOTEOSIS D' UN ARCALDE

Lo bombo de la senmana.

Montanya avall caminant
sense dir una paraula,
va la parella qu' avants
havém vist enjogassada.
Mentres tant lo dos vellets,
vull dir la primera y quarta,
restan cullint farigola
pels contorns de la montanya.

Lector: Si t' has empenyat
en resoldre eixa xarada
haurás de passar nou messos
pera podé endavinarla.

SALVADOR BONAVÍA.

SEGUINT MONUMENTS

—¿Ja estás?—fa la senyora Mónica, apartantse
del mirall y dirigintse à la séva filla.

—Si senyora, quan vulgui,—respón aquesta,
arreglantse l' últim plech de la mantellina que
avuy estrena.

—¿Sabs que fas goig de debó?—díu la mare en-
volcallant à sa filla ab una intensa mirada, empa-
pada de tendresa, satisfacció y orgull.

¡Ja ho crech que 'n fa! No es pas precis mirarla
ab ulls de mare per adonársen. Los disset anys
que 'l passat diumenje va cumplir han sigut ben
aprofitats. De la Clotildeta si que pot ben dirse
que per casarse no necessitará pas tenir dot: ¡bé
prou que 'l porta à sobre!

—¿Aném, donchs?—díu la senyora Mónica, em-
penyent endavant à la séva filla, per mirársela
del detrás.

—Aném.—

Se 'n van à seguir monuments. La senyora Mónica,
beata rutinaria, que practica d' esma 'ls ac-
tes religiosos y resa ab los llabis ab un moviment
que sembla mecánich, atribueix gran importan-
cia à aquesta excursió piadosa.

¡Los monuments!... Probablement ni siquiera
sab lo que la ceremonia significa; pero aixó es lo
de menos: lo gran que es poder fer comparacions
entre 'l de la iglesia A y 'l de la parroquia B; veu-
re si 'l d' aquí es més bonich que 'l d' allà; si
aquest està més ben iluminat que aquell....

Per la Clotildeta també té importancia l' acte...
potser encara més que per sa mare; pero no en lo
mateix sentit qu' ella. La hermosa nena desitja
anar à seguir monuments perque, lo qu' ella díu,
ó si no ho díu, ho pensa:

—Disset anys complerts, mantellina nova, ves-
tit negre, guants... y aquesta careta de cel que
Deu n' hi dó... ¿No es aixó suficient perque en un
dia com avuy pugui arreplegar un promés, sigui
de la classe que 's vulgui, mentres vaji bé per co-
mensar? Si totas las mevas amigas ne tenen, més
ó menos declaradament ¿per qué no haig de te-
nirne jo?—

En tot aixó mare y filla han arribat à Betlém.
La senyora Mónica examina 'l monument ab l'
atenció deguda, díu de las dents enfora l' ora-
ció acostumada y tocant ab lo colze à sa filla, mur-
mura satisfeta:

—Ja 'n tenim un.—

Es lo mateix qu' està pensant la noya. Mentres
sa mare contava 'ls rams de flors y 'ls ciris del al-
tar, li ha semblat que un jove moreno, d' ulls molt
víus y bigoti molt recargolat se la mirava ab crei-
xent interés y hasta juraría que li ha fet una mica
la rialleta.

LA FLOR DEL LIA

La senyora Mónica no s'adona de res. Surt al carrer; sa filla se li posa al costat y al notar que, en efecte, 'l jove del bigoti negre s' prepara a seguir las repeteix mentalment arreglantse 'ls plechs de la mantellina:

—¡Ja 'n tenim un!

De Betlém al Pi. Aquest cop la mamá té ja una mica més de feyna. No li basta resseguir ab la vista tot lo monument y contar los llums y adornos que l'engalanan: es precis recordar com estava 'l de Betlém y veure si 'l del Pi queda a sobre ó a sota.

La feyna de la Clotildeta es ben distinta. Sa mare que s'entretengui examinant l'altar: ella veurá entretant si 'l jove del bigoti negre encare las segueix y si....

¡Hola!.... Ja no es aquest sol el qui sembla interessarse per ella. Realment, el del bigoti negre s'está allí, apoyat en una columna del darrera; pero en una columna del davant hi ha un altre jove que també dirigeix a la Clotildeta miradas incendiarias, tot cargolantse los quatre péls rossos del bigoti.

—Ja 'n tenim dos— diu la mare, quan l'esta ja del monument del Pi, s'encamina a la porta.

—¡Ja 'n tenim dos!— pensa la filla surtint de l'iglesia y observant que a més del jove del bigoti negre que las segueix per la esquerra, té també 'l jove del bigoti ros que las segueix per la dreta.

Continuant la tasca comensada, la senyora Mónica y sa filla se 'n van a la Catedral; de la Catedral passen a Sant Just, de Sant Just a Sant Jaume....

La mamá, entregada completament a la seva empresa fiscalisadora, si no té ja un cap com uns tres quartans, no se n'hi falta gayre. Los seus recorts é impresions comensan a confóndres y a barrejar-se, y ab prou feynas té present lo que acaba de veure en l'última iglesia que han visitat....

Los apuros de la noya no son tan grossos.

Després del jove del bigoti negre y 'l del bigoti ros no n'ha fletxat cap mes. Ha continuat sent seguida per aquests dos; ha vist que l'un y l'altre l'acribillan a miradas; que 'l ros s'ha posat tres cops la ma al cor; que 'l moreno li ha tirat dissi-

Si per Sant Joan vé l' aufàbrega
y per Corpus la ginesta,

avuy reyna entre las flors
la farigola modesta.

muladament cinch petons; que tots dos están rendidament enamorats d' ella.... pero....

—¡No sé per quin determinar-me!—pensa la Clotildeta, passejant furtivament los ulls del ros al moreno y del moreno al ros....—¡No sé qué fer!....—

A las tres horas de rodar del un cantó al altre, la senyora Mónica acaba las forsas.

—¡Aném a casa, nena!— diu surtint esbufegant de l'iglesia de las Hermanitas:—aném: demá ja 'n visitarem uns quants mes, si Deu vol.—

Las dugas senyoras se 'n tornan pas a pas a casa seva; la mamá donant unarepassada mental als monuments que acaba de veure; la filla pensant ab los dos joves que tota la tarde l'han seguida y encare la están seguint....

En lo cervell de la mamá no s'ha pogut concre-

CADA COSA A SON TEMPS.

La Sió y donya Casilda
anantsen devotament
à portar la séva ofrena
al monument.

tar cap preferència. Lo monument de Betlém ja era bonich, pero 'l del Pi... ¡'l del Pí!... Es veritat que també 'l de Sant Jaume... ¿Y 'l de Santa Maria?...

—Escolta, Clotildeta—exclama de sopte, desitjant surtir de duptes:—pàrlam ab franquesa, ¿quin t' ha agradat mes?

La noya 's mira á sa mare, y responent á una resolució que en aquell instant acaba de adoptar, contesta baixant modestament los ulls:

—'L del bigotí ros...

A. MARCH.

¡NO HO CREGAS!

No sé perque t' has ficat
que m' estich burlant de tú;
no sé perquè, vida meva,
qu' era jo un fals t' has cregut.
No pretench saber la causa
del teu mal fundat disgust,
mes, si es, sols, per donar crédito
á las paraulas d' algú,
fas molt mal ara en mostraste
davant meu plena d' enuig.
¡Son tants á qui 'l cor rosega
de la vil enveja 'l cuch!
No ho duptis, bella Carmeta,
jo 't seré fidel t' ho jur'

fins que n' arreplegi un' altra
que m' agradi més que tú.

JOSEPH BONET.

RESPOSTA Á «UNO DEL PÚBLICO» (1)

¡Y qu' heu de ser *uno del público* vos! Vos lo que sou un *paqueño* com una casa. Més diré: fins me fa por que siguem *l' advocat dels paqueños*. Las senyas son mortals.

Quan vaig tractar de confegir lo que voleu dirme en la vostra carta, he de confessar que vaig quedarme á las capsas de moltas cosas, y tot seguit van venirme á la memoria aquells *accionistas* que compareixen á las juntas ab el número just d' accions pera poder anarhi, á fi de tenir veu en las discussions per compte dels que no saben tenir mes que vots. Y 'ns etjegan cada discurs y cada filosofia que 'ns balda.

Pero després, ben reflexionat, vaig pensar que, com jo no he estat á Bayreuth, potser no hi arribo á las vostras formas tan... alemanas, y vaig resoldre fer llegir la carta per un wagnerista dels que ho son de debó, pera que fes el favor de desxifrármela. Viatge en va; ell també 's va quedar á las foscas.

—Ca! Ca! Aixó no fa cara de Wagner—va dirme—aquestas ideas tan entortolligadas mes aviat son cosas de Krause. Si fins hi ha senyals en la carta de que aquest *uno del público* tampoch hi ha estat á Bayreuth.

Bueno. Vet'aquí un moro que no ha estat á la Meca—vaig pensar, y tot seguit vaig fer cap á casa d' un krausista, gran devot de 'n Salmerón, qui, tot va ser hù veure la vostra carta y dirme:—Justa. Aixó es de casa.—Molt bé; pero 'l cas es que jo... no hi estich fet ab filosofias tan altas.—Ja sé 'l que vol dir. Estigui tranquil. Fassi 'l favor de passar demá que ja li tindré la carta posada en castellá pera que puga desentranyarla.

Y vet'aquí perque aquesta resposta no va poder sortir en LA ESQUELLA de la setmana passada, com corresponia.

Comenseu la vostra carta ab una habilitat digna de aquells *dioses* que tant vos encaparran. Tot alló de «que lástima de ardores invertidos en sofocar ó intentar sofocar otros, aquí donde tanta falta hacen» es molt diplomátich y d' efecte segur pera la gent que 's mira las cosas per alt, per alt.

Y alló altre, referent als *paqueños* «quienes desde hace mucho tiempo, seis ó siete ú ocho años, con iniciativa del todo modesta y oculta, vienen dando pábulo á un entusiasmo, á su afición por la buena música, tanto procurándose ocasiones de poderla disfrutar ellos mismos, como haciendo que Barcelona, tan falta de verdaderas manifestaciones artisticas, vaya cobrándole gusto, vaya aumentando en cantidad y calidad de diletantes»; tot aixó, fins dit y tot d' una manera tan... elevada y clarissima, es pera trencá 'l cor... dels que no están en l' *intringulis*.

Perque, está clar, la gent sensata, al llegir aixó, té de dirse:—Y ben segur, á que vé 'l burlarse dels *paqueños* quan á n' ells ho devem tot: els concerts que s' han fet, els que 's fan y 'ls que s' han de fer. Y aquest senyor Marra-mau, que tants de pels els hi tróba, valdria mes que s' empleés en donar pábulo á n' aquellas iniciativas modestas y ocultas.

Aném á pams y vejém de posar á la gent sensata al bell mitj del *intringulis*. Hay que distinguir—que diuhem á «La Verbena de la Paloma.»—Una cosa son els *paqueños* y altra cosa son els artistas que 'ls serveixen de tema pera fer la farandola. Perque aquests artistas desenrotllan lo seu art sense preocuparse gran cosa de si aquells fan aixó ni alló, y, per ells, els *paqueños* no venen á ser mes que... una especie de junta d' obsequis.

Per lo tant, tot alló que 'm conteu al últim de la vostra carta sobre lo que 'ls ha distingit Mr. d' Indy, «como V. sabe y parece que olvidó», ho podéu anar á contar á l' abuela que lo que yo me sé y no he olvidado es que qui ha fet venir á Mr. d' Indy á Barcelona no té res de *paqueño*, y que 'ls *paqueños*, tan distingits per Mr. d' Indy, no poden veure

(1) En La Publicidad del dia primer d' Abril va apareixer una Carta á Marra-mau, firmada per «Uno del público», sobre La Revenja dels Paqueños, publicada en LA ESQUELLA del 29 de Mars. Aquí va la resposta á n' aquella carta.

ni en pintura l'art novíssim del mestre celebrat: de primer perque es francès, y després perque es modernista. Si quatre dias avants encare 's burlavan de la seva música en una casa ahont se 'n va tocar alguna cosa....

Ves ara á que ve retreure el paperot qu' han fet els *paqueños* ab Mr. d' Indy; ni lo que la cortesia més elemental havia de fer dir á n' aquest; ni qué té que veure l' art esquisit, extraordinari, meravellós del mestre francès ab las ignocentadas dels qui tan aviat diuhen pestes de tota una Escola musical com regalan albums magnífichs al jefe d' aquesta mateixa Escola quan tracta de ferla lluhir.... Vaja home: no hi ha perqué pintar á San Cristófol nano.

Pero ¿per ventura no confesseu vos mateix que quan els *paqueños* van comensar á anar sols *sonaron carcajadas*? Y ¿va haverhi ningú, per ventura, que ni de lluny pensés que las tals *carcajadas* fossin pera 'ls grans artistes qu' allavores donaren unas de las més hermosas festas musicals que s' han fet á Barcelona, ben poch favoridas pel públich justament perque aquella vegada els artistes van deixar fer als *paqueños* y no 's van cuydar, com las altres vegadas, de prepará 'l terreno y de portar las cosas ab l' aplom que 's requereix? Y 'l caricaturar aquella *derrota* dels *paqueños* ¿creyéu vos qu' havia de fer cap mal al art de debó ni als artistes que no son de *double*? Miréu sino l' éxit de la *re-venja*. No home, no; no té res que veure l' art ab els *paqueños*. La caricatura d' aquests es encare un altre atractiu de la funció. Hi ha gent que no va al teatro més que

pel *sainete*. Y, com que la qüestió es que la gent vagi al teatro, deixéu fer *sainetes* y.... deixéu riure á la gent, que prou penas té tothom á casa seva.

Ja está dit. Tornéuvosen al llit ab la vostra defensa dels *paqueños* que, fent broma y sense fer broma, quan donguin al públich un *filet* ben preparat y aquest estiga per pendrel, lo pendrá sempre de bon'grat.... fins ab la torna dels *paqueños*.

Altrement, si jo fos *paqueño* no vos en sentiria pas molt grat de la vostra defensa; perque, vaja, si *paqueños* eran *paqueños* els deixéu. Els tractéu ab tal ayre de commiseració y ab tan afectada simpatia per lo infantil, que m' heu recordat la defensa que 'ls torasters fan dels nanos de casa quan aquests ab sas entramaliaduras me fan sortir de fogó.

Pero vos contra qui tiréu es contra 'ls *grandes*, contra 'ls *dioses*. No 'm voldria equivocar pero fins me sembla que 'ls *paqueños* vos han aguantat la capa pera donarvos el *gustazo* de tirar algunas burxadetas á n' aquests *dioses* que no fan com los que *se recrean en la acción fecunda y del crecimiento de todo hombre, y no recelan á ninguno*. Que vos ho entengui qui vulgui aixó; pero, embolicat y tot, com está, ab una fulla de Krause, resulta que devéu tenir alguna cosa que dir d' algun *dios*, y, tot embossat, embossat.... *zás*, véntali fibladeta.

També retreyéu en la vostra carta al pobre andadó del modernisme. A n' aquest ¿per caritat! deixeu lo estar. Quan vaig saber que desseguida d' haver llegit *La Revenja dels*

paqueños va correr á ensenyarla al mestre francès pera que aquest declarés que no era exacte lo que jo feya correr qu' ell havia dit.... ¡francament!... vaig penedirme d' haverho dit, perque tanta guassa també embafa, y aixó ja passa de la ratlla de la més ridícula de las ignocencias; aixó ja es la caricatura andando.

Y ara pleguéu. Pero tinch de correspondre avans á las vostras finesas. Tot alló de que jo no soch un *frio*, de que tinch la fortuna de que 'm riguin las mévas sátiras las personas de suposició y d' altura, y de que 'ls meus *brios* y 'ls meus entusiasmes vos son tan simpátichs, vos ho vaig á pagar ab un bon concell. Pleguéu vos també, y no hi tornéu més; recordéuvos del refrán: *qui ab canalla s' embolica*....

MARRAMAU.

ÁNIMA

Així 't vull: sens
[fingiments
riatllera y amorosa
parlant ab lo cor
[obert
contantme las tevas
[cosas.
¡D' aqueix modo es
[com te vull
matant a prop teulas
[horas!
Necessito així te-
[nirte

D' UNA IGLESIA A L' ALTRA

La familia Cogullada,
monumentalment mudada.

per serm' la vida alegroya;
sens tú estaria perdut
y res de lo que soch, fora:
necessito un cop al dia
veure com ab goig m' adoras
per contemplarte com rius
y sentir com enrahonas....

Tant sols d' aquest modo 't vull
per créurem' felis de sobras:
¡retratantme los teus ulls!
¡rebert l' alé de ta boca!

ANTONET DEL CORRAL.

LA MONA

(MONÓLECH DE PADRÍ.)

Lo personatge 's passeja amunt y avall del séu quarto ab las mans á la butxaca. Parla en veu alta. (Aquest últim detall es indispensable, porque si no, no 'l sentiriam y no sabriam qué diu.)

—...No hi ha més, haig de ferhe... Per xó soch padrí. Lo càrrech de padrí obliga á transigir ab aquestas impuresas de la realitat... y de la pastisseria que se 'n diuhen monas.

Mentres lo meu fillol ha sigut menut hi lograt escapármén; porque, lo que jo deya á son pare:— ¿Qué 'n farà ara de la mona la criatura? ¡Si no hi disfrutará, ni compendrá qué representa... ni li convé pel estómach!

Aixís durant quatre anys hi anat safantme del compromís; però lo qu' es aquest no m' escapo. En *Caimitu* té sis anys y ja es hora de que jo fassi un punt d' home... ó de padrí.

Son pare aquestes dias ja m' ha tirat un remat d' indirectas:— ¡Veyám si també hi haurá veda per las monas aquest any!... ¡Veyám si 'ls padrins se declararán en huelga com acostuman!

¡Ja 'l pentinaré jo! Vull deixar-lo enlluhernat. Pot dirse que ho fará més per son pare que per en *Caimitu*. ¡Vull que veji que quan me tocan la corda del amor propi també se gastar la plata!...
(*S' atura y després d' una pausa torna á caminar.*)

¡Li planto pels nassos una mona de dotze ous! La més grossa que trobil... ¡Encare que m' haji de costar... (Pausa. Cambi de tó.)

Bé, per xó no tinch cap necessitat d' emborratxarme... Me sembla que comprantli una mona decenta ja hi cumplert ab lo méu deber. Fet y fet en *Caimitu* encare es una criatura... y no sé per qué haig de desdinerarme per un punt...

¡Nada!... Ab una de sis ous ja n' hi ha prou... y potsar hasta massa. ¡Qué tanta xeringa!

¡No me 'n haguessin fet de padrí! ¿Qué 'ls ho demanava jo, per ventura? Ells van ser los que van instarme, y aburrirme y ferme dir que sí, per forsa... (*Exaltantse poch á poch.*)

¿Per qué 'ls han de violentar als homes? ¿Per qué 'ls han de marejar ab aquell nyich nyich, nyich nyich, fins á ferlos fer lo qu' ells no tenen ganas?...

¡No m' hi penso més!... Una mona de quatre ous, y si no 'ls agrada, que la regalín al Ajuntament, que la posará al Parque...

¡Cóm hi ha món!... Bons están los temps per anar á malgastar diners ab aquestas... tonterias. Lo méu padrí era ben rich, y may me la va donar més que de tres ous. (*Ab resolució.*)

¡Y si senyor! ¡De tres ous li donaré jo, també!... Al fi y al cap, com es una criatura tan amable y graciosa!... Un dia me 'l vaig assentar al jonoll, y

se 'm va... vaja, que 'm va posar lo pantalón fet una llástima....

Mentres jo li dongui mona, ells no 'm poden dir res. No hi ha cap lley que marqui de quants ous han de ser... De la mateixa manera que li dono de tres, li podría donar de dos ó de un... (*Ab suavitat.*)

Y que de dos n' hi ha de ben bonicas!... Avuy n' he vistas aquí á la cantonada... ¡Si sí!... Ja veurás, li regalaré de dos ouhets y bon profit.

(*Pausa. Medita un rato.*)

¡Veritat es que per regalar una mona de dos ous, tant se val regalarla de cap!... Es menos ridícul... y molt més barato...

(*Ab resolució rápida. Aixecant la veu.*)

¡No hi ha més!... ¡Perque 'm feyan padrí!... No li dono res...

Si volen monas, que agafin una escopeta y se 'n vajan al Africa á cassarne... (*Encén un puro. Teló pausat.*)

MATÍAS BONAFÉ.

ABRÁS FRATERNAL (1)

Lo 10 d' Abril té en la Historia una plana consagrada qu' es de dol y ensemps de gloria, ab la sanch d' héroes sellada y ab lo llor de la victoria.

Sent teatro aquesta terra de la guerra mes crudel, lluyta en que l' odi s' aferra que per ser de germans guerra ni al germá 's dona quartel,

la gent de pitjor calanya que servir puga al tirá que preten ser rey d' Espanya, en tal nit ab crudel sanya volgué entrar á Puigcerdá,

que sols porque 's resistia en Savalls passar volia sens remissió á sanch y á foch, ignorant qu' en aquell lloch un poble brau hi vivia,

y com famolenca fera qu' aprop de sas garras veu l' infelis presa qu' espera, va atacar per tot arreu ab la mes boja fat-lera.

Mes tampoch dormían dins, que á la primera embestida ab un ardor sense mida, van deixá un munt de carlins extesos allí sens vida.

Y 'l mateix á la segona; y 'l mateix á la tercera; que de la fé ab la ceguera y 'l deliri que 'l fum dona lluytaren de tal manera,

qu' eran hasta la canalla qu' ajudava en la batalla á defensar los terrenos, cada pit una muralla cada cop un carlí menos.

La xusma al fi 's retirá en desordre y ja rendida y aquell combat s' acabá que també al poble costá mes d' una preciosa vida.

(1) Escrita pera ser llegida en la festa qu' en conmemoració d' eixa defensa celebra en son local la societat *La Cerdanya*.

BELLAS ARTS

LA QUARESMA DEL FRARE
Quadro del celebrat artista català *Antoni Fabrès*.

ANTIGUALLAS DE GALA.

Quan vé la senmana santa
en aquest distret país
es inevitable veure
tipos y típas aixís.

Dignes son aytals recorts
d' estar sempre en la memoria,
per ensemps que plorá als morts
celebrar los nobles cors
en los vius la seva gloria.

Per xó nosaltres, cerdans
de la francesá regió,
sent com som vostres germans
en tan solemne ocasió
de cor vos doném las mans;

puig no 'ns priva 'l ser francesos
posa'ns al vostre costat
y cridar d' orgull encesos:
¡¡Viscan los puigcerdanesos
y ¡¡Visca la Llibertat!!

MARANGI.

PRINCIPAL

Maria Tubau sigué objecte de una despedida carinyosa.
Y ara fins á la tardor vinenta suposant que torni, y m

ho fa creure la convicció de que no s' olvidará de un teatro
qu' ella ha sabut fer revivre y pel qual ha de sentir una
verdadera afecció.

Desde mitjans de la present senmana adornan la fatxada
del Principal uns cartells ab lo retrato de 'n Vico.

L' eminent actor torna de América, sense haver pogut
realisar la fortuna que somniava, y cumplint la paraula
que va donar al despedirse, recitará sos primers versos da-
vant del públich de Barcelona. Aixís á lo menos ho ha ma-
nifestat en un telegrama expedit desde la Habana.

LICEO

La temporada de Pasqua promet veure's sumament ani-
mada. En lo número anterior donavam la llista dels can-
tants ab que conta l' empresa.

Avuy consignarem qu' entre las óperas que 's posarán en
escena s' hi troban las següents: *Manon Lescaut*, *Gli Ugo-
notti*, *Lohengrin*, *Favorita*, *Barbiere di Siviglia*, *Rigoletto*,
Amleto y *Faust*.—Además s' estrenará una ópera del nostre
paísá Albeniz, titulada: *Henry Clifford*, quals ensaigs di-
rigeix son mateix autor.

ROMEA

Res de nou.

Pera la senmana próxima s' anuncia l' estreno de una
obra de 'n Conrat Colomer titulada: *L' herencia del oncle
Pau*.

TIVOLI

En substitució de la companyia de sarsuela que ha termi-
nat ja sos compromisos, treballará durant la temporada de
Pasqua l' aplaudida companyia Tomba, posant en escena
gran número de operetas y óperas cómicas que constitu-
heixen son variadíssim repertori.

NOVEDATS

Per demá dissapte s' anuncia una representació de l'obra
d' espectacle *La llantia maravellosa*.

Y próximament s' efectuará l' estreno del nou drama d'
Angel Guimerá titulat: *Las monjas de Sant Aymant*, pera
'l qual ha escrit alguns números de música 'l mestre Enrich
Morera y han pintat quinze decoracions en Soler y Roviro-
sa, en Moragas y en Vilomara.

Fins al fi de la temporada, l' empresa Mir s' haurá mos-
trat conseqüent en presentar las obras á tot rumbo y sense
reparar en gastos. Que 'l públich li recompensi.

CATALUNYA

El Moro Muza, lletra de 'n Jacques y música del mestre
Chapí es una producció que no faria la fama dels seus au-
tors sino 'n tinguessin d' altrás ab las quals han lograt mi-
llor fortuna.

Durant la senmana s' han donat algunas representacions
de *Mam'zelle Nitouche*, qual producció ha tingut un éxit
desopilant, com diuhen los francesos.

Demá dissapte y las dos festas de Pasqua, 'l teatro esta-
rá plé á vessar ab motiu de las úniques funcions que donará
l' incomparable Frégoli. Avants d' embarcarse per Améri-
ca ha volgut despedirse del públich de Barcelona, que tan
repetidas mostrás de carinyo li ha donat sempre.

CIRCO EQUESTRE

Han terminat las funcions á cárrech de la companyia in-
fantil. La donada á benefici de las familias dels náufrechs
del *Reina Regent* se vejé sumament concorreguda.

GRAN-VIA

La sarsueleta *Caballeros en plaza* estrenada en aquest
teatro sigué molt ben rebuda. Lo públich aplaudi alguns
números de música fent repetir los couplets que va cantar
ab molta intenció l' actor cómich Sr. Güell.

N. N. N.

AMOR DE XINO (1)

Lema: ¡La trena primer que tot!

Kon-kin-kon, un habitant
del Imperi de la Xina,
un habitant que camina

(1) Aquesta poesia obtingué lo premi de la Flor Natural
en lo Certamen humorístich de la societat «Melancolifuga
Barcelonesa» del any 1893.

com los demés... caminant,
y quina figura esguerra
uns ulls que miran al cel
un nas que sembla un estel,
y uns bigotis fins á terra,
está 'l pobre enamorat
de la xina més pitera
que fá de bacallanera
en aquell pompós estat.

Ha perdut gana y humor
dos circumstancias fatals
que son los dos primers mals
que acompanyan al amor.

Se 'l veu sempre á passeig sol,
ja h' han notat las xicotas
y fa tan raras ganyotas
que talment sembla un mussol.

Y es que la seva estimada,
la dolsa y bufona xina,
la aixerida Kina-kina
que té en lo seu cor grabada
adora á un xinet d' aquells
que allí deuen ser gomosos
pró que aquí son fastigosos
sens fer excepció, tots ells.
Es diu Xin-xin y es cobart
com sol serho tot gomós,
es diu Xin-xin y fá l' os
ab tot lo bombo del art.

En Kou-kin-kon está roig
de rabia y de fer despit,
al figurars qu' un mosquit
potsé 'l farà tornar boig.

Lo seu posat no m' agrada,
ni la seva agitació;

si no 'l vigilan tinch pó
que fassi alguna xinada.

Plé d' orgull y de frisansa,
l' odi 'l xino en son cor nia
y está buscant tot lo dia
un fort medi de venjansa.

—¡Ja 'l tinch,—esverat udola
tot fent estranys saltirons—
ja tinch un medi dels bons
¡tremola, Xin-xin, tremola!

Y aixó dihent, cautelós
se dirigeix á la casa
de Kina-kina ab espasa,
trobanthi á Xin-xin fent l' os.

Nostra xineta preciosa
ab mans finas y groguencas,
va tallant morros y pencas
ab una gracia pasmosa,
miradetas dirigint
al xino que allí s' estava
y que fan caure la baba
á n' el babau de Xin-xin.

En Kon-kin-kon, irritat
ab los seus instints batalla,
s' hi acosta, y la trena talla
al galán afortunat.

En Xin-xin de rabia sua,
indescriptible es sa pena,
puig un xino sense trena
es un aucell sense qua.

Kina-kina que s' ho mira
ab tot lo despit del mon,
á n' el rabiós Kon-kin-kon
també la trena li estira;

L' AJUNTAMENT PETIT DEL PARCH

Governin los fusionistas,
manin los conservadors,

los amos del nostre Parque
son aquets quatre senyors.

CROQUIS MODERNS. (Per *Mariano Foix*.)

y ¡oh sorpresa! la macissa
cabellera del valent
segueix quasi bé al moment
puig la qua era postissa.
Quedan los xinos parats
fent ganyotas de disgust,
iy créguin que dava gust
véurels del tot esquats!

L' aixerida Kina-kina
que no té pas ré de maula,
parla, y á cada paraula
s' hi veu la elocuencia xina
—¡Esquats, mes qu' esquats
(diu la xineta armant gresca)
la legislació xinesca
vos declara deshonorats!

De ma presència aparteu
que no us torni á veure més,
per mi 'ls dos ja no sou res,
¡salut y beséume 'l peu!

En Xin-xin á corre apreta
al oure l' acusació
que ab tanta resolució
ha formulat la xineta.

En Kon-kin-kon s' adelanta
besa 'ls peuhets á la xina
y 's clava al cor una espina
d' un bacallá gros qu' espanta.

—¡Moro per tú, butxi her-
(mós,
—diu ab veu qu' enternir fa,—
l' espina del bacallá
fa feyna dintre 'l meu cos!

—¡Angelet dols, serafi,
al morir no t' abomino,
m' has enganyat com un xino,
que ja es tot lo que 's pot di!

¡No m' apartis del teu cor
ara que 'm veus abatut!...
y aixó dihent fá un estornut...
s' estira bé... y queda mort.

J. IGLESIAS GUIZARD.

Esquellots

Ja tenim arcalde nou.
Dillúns va arribarli la
credencial y 'l mateix di-
llúns va pendre possessió
del càrrech.

Las arcaldias son lo ma-
teix que las castanyas: de
calent en calent se pelan.

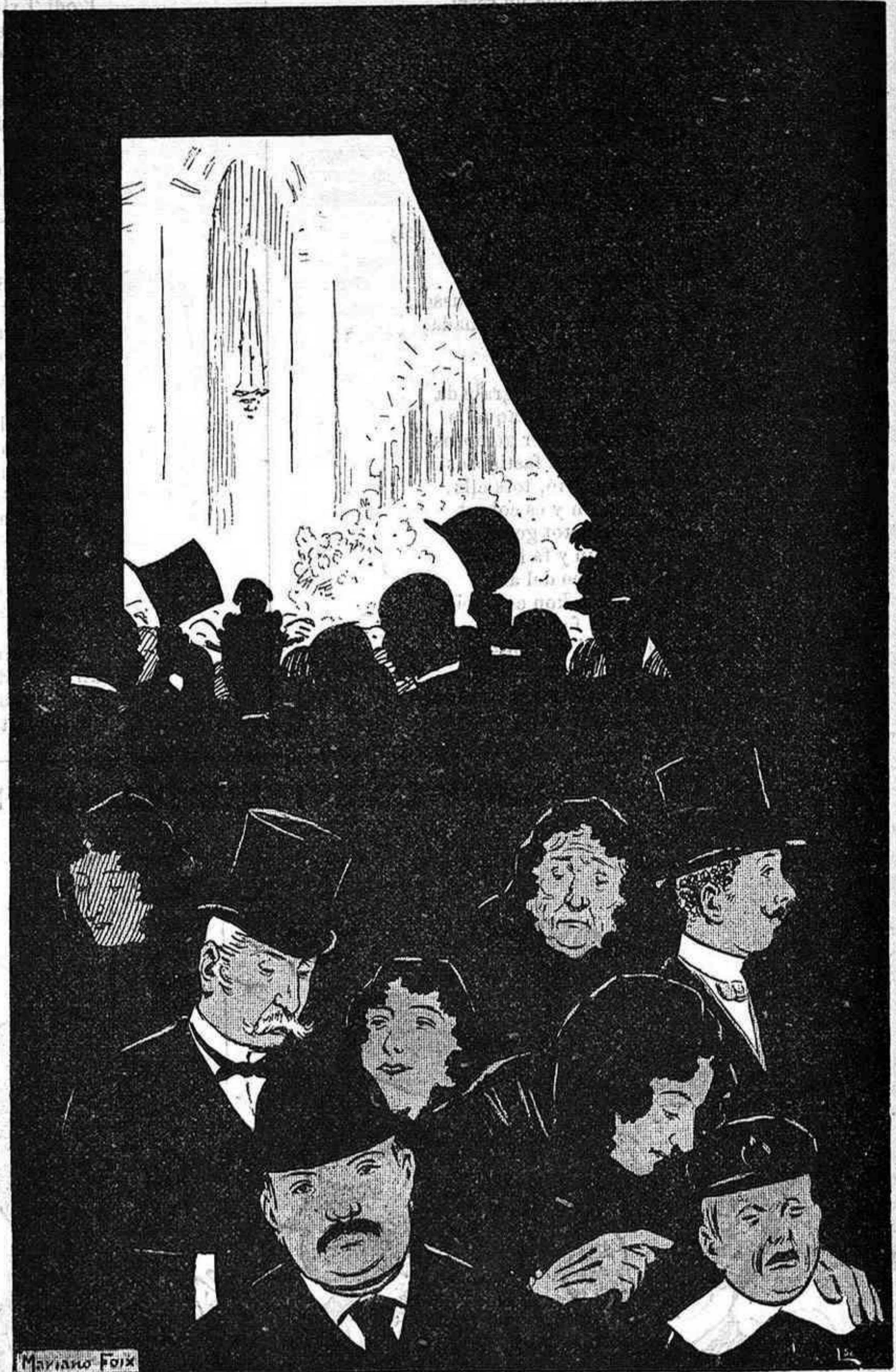
**

Lo Sr. Rius y Badia es
fill de Barcelona, y á pe-
sar de aixó no pot dirse
que siga un home popu-
lar, ni tan siquiera conegut de las nou dècimas
parts dels seus compatricis.

Aixó no significa que no puga resultar un arcalde
sino bó del tot, (que aixó ja sabem quant difícil es)
á lo menos acceptable. Pero importa consignarho
per demostrar quan menos que aquesta vegada
'ls conservadors no s' han valgut de una figura de
primera fila.

Tal volta han obrat aixís ab l' idea de omplir
senzillament un buit fins al primer de juliol, época
en la qual ha de renovarse la meytat de la corpo-
ració municipal.

Son molts los que creuen que per aquella fetxa
'ls conservadors hi posarán el coll.

Seguint monuments.

Y si tant convé 'l Coll y Pujol.

**

L' arcalde nou es fill del antich catedràtich de
Dret romá, mort á una edat avansada, durant lo
curs del any 66 al 67. D. Joseph Rius y Badia se-
guí la carrera paterna, graduantse advocat y exer-
cint durant algún temps l' ensenyansa, en calitat
de professor auxiliar.

Ha tingut sempre gran afició á las qüestions
agrícolas, presidint en moltes ocasions l' Institut
de Sant Isidro, y en una legislatura ha anat á las
Corts, representant no recordo quin districte rural
de Catalunya: crech que 'l de Igualada.

Es, segons els que 'l coneixen ab intimitat un home corrent; pero que no 's pot dir que *tingui cosas*.

En cambi 'l seu pare 'n tenia y de molt agudas. Los moltissims advocats catalans que sigueren deixebles d' ell, crech que dificilment podran olvidar may lo discurs entre llagrimos y jocós, ab que tots los anys inaugurava 'l curs.

—Señores—deya entre moltes altras cosas— aqui donde Vdes. me ven yo he sido fusilado.

Y entre l' espectació y las riallas dels alumnos contava una aventura juvenil de quan estudiava á Cervera. Anant ab una comitiva d' estudiants transformats en milicianos, la malehida afició que tenia á la cassa de las guatillas el feu quedar resagat: extengué las telas sobre un camp de blat, y 'ls realistas el van sorprendre ab el botet als dits, mentres feya *set per vuit*.

—¿Set per vuit?—van dir aquells galifardeus— ara veurás com t' arreglem els comptes. Y van fusellarlo punt en blanch, sense que providencialment li toqués cap bala. Ell mateix no s' ho explicava. Pero aixó sí, 'l gust de poder dir cada any:—«Señores, aquí donde Vdes. me ven, yo he sido fusilado», ja no li treya ningú.

No acabaria may si hagués de buydar tot lo sach de las anécdotas, ditxos y xistes deguts al Sr. Rius y Roca, qui sabia amenisar ab ells l' aridesa del dret romá, explicat atenentse rigurosament al método rígit de Heineccio.

Sense las carabassas de fi de curs, la classe del Sr. Rius y Roca aixís com era la mes distreta, hauria resultat també la mes agradable de la Universitat.

Posaré ff, donchs, á las presents ratillas, contant un succehit de caràcter doméstich, que no deixa de tenir gracia.

Allá va.

Un dia 'l Sr. Rius y Roca, encarantse ab la criada, li diu:

—Noya, desde aquest moment quedas despedida.

Estupefacció de la raspa. Y tot desseguida de lamentacions no 'n vulguin mes.

—Ay, ay: ¿qué hi fet jo, pobre de mí? ¿Per qué m' ha de treure?

Lo Sr. Rius, per tota resposta, li diu:

—Vina, segueixme.

Y acompanyantla fins al quarto ahont ella dormia, li mana obrir lo bagul. La criada vacila; pero ell ab molta energia li mana obrir, y apareix damunt de la roba del seu us, una verdadera niuhada d' ous, producte induptable de una sisa continuada.

—¿Ho veus ara, perque 't despedesch?—va dirli 'l Sr. Rius—perque *pons*. No 'n vull á casa méva de criadas *ponedoras*.

No sé si 'l Sr. Rius y Badia, en l' exercici del seu càrrech, tindrà present como á norma de conducta, aquesta anécdota paterna, rigurosament auténtica.

Si busca y escudrinya ab cuydado 'ls moltissims recones de la Casa Gran, no crech que li siga dificil trobar alguna que altra niuhada d' ous de procedencia sospitosa.

Y si sab esquivar á todas las gallinas *ponedoras* qu' espicossan per aquells engranalls, prestará un verdader servey á la ciutat de Barcelona....

Per mes que no se m' oculta que si tractés de proceder en aquesta forma, 'ls mateixos que li han donat la vara, tal vegada li pendrian.

Han comensat las colectas destinadas á ausiliar á las familias dels pobres náufrechs del *Reina Regent*.

En lo Circo Equestre se doná 'l dijous una funció que 's vejé favorescuda per una numerosa concurrencia. En la tarde del diumenje l' Associació dels coros de Clavé celebrá una festival, en lo gran saló del Palau de Bellas Arts. Mes de 1,100 coristas, la banda municipal y las orgas eléctricas contribuhiren á una festa, que posa en tan bon lloch los sentiments generosos de las classes obreras de Barcelona.

Lo mateix diumenje eixí á postular pels carrers una comitiva notablement organizada pel *Niu guerrer*. Y desde 'l dilluns los estudiants posaren també al servey de una colecta pública 'l concurs de sos entusiasmes juvenils.

A tots los que han prés tan filantrópicas iniciativas, tributém lo nostre aplauso, mentres esperém

LAS ESTACIONES

Cada any sol seguir las totas,
y en los altars adornats
conta sempre tots los ciris....
(hasta 'ls trencats.)

à veure que fan las classes nomenadas *puidentes*, y 'ls que cultivan la vinya del Senyor, los quals fins ara s' limitan à celebrar un que altre funeral pèls difunts, mediant que algú l' encarregui y 'l pagui, sense recordarse poch ni molt de las famílias que han quedat sense pá, ni amparo.

Y ara una pregunta: *

¿Es cert que un diari local vá negarse à insertar gratuítament l' anunci de alguna funció benéfica destinada al socorro de las famílias dels naufrechs del *Reina Regent*?

¿Volen saber de quin diari s' tracta?

L' únich de Barcelona que té dret per disculparse, dihent:

PROVISIO DE FARIGOLA

—S' ha de cumplir fab la tradició... y tenir tot lo necessari per fer una bona sopeta...

—Jo també vaig naufragar anant à bordo de *La Salvadora* y lluny de socórrem ningú, tothom s' aparta de mí.

L' Ajuntament de Valladolid ha acordat suprimir la pensió de 3,000 pessetas anuals que venia pagant à la viuda del poeta Zorrilla fill de aquella capital.

¡Trista sort, aquí à Espanya, la dels homes que consagran la séva inspiració al enaltiment de la pàtria!

Si 'l poeta Zorrilla, en lloch de dedicarse à fer armoniosos versos, hagués cultivat la xarrameca positivista, imitant per exemple à n' en Romero Robledo, de altra manera li lluhiría avuy el pel à la séva pobra viuda.

Avuy, en cambi, no li quedarán mes que llágrimas pera plorar al gran home y ni una trista pessesta ab que comprarse un mocador per aixugárselas.

A Zorrilla, en los últims anys de la séva vida, van coronarlo de llorer, en l' Alhambra de Granada.

¡Qui havia de figurarse, que poch temps després de la séva mort, à la inconsolable viuda que deixá sense amparo la coronarían d' espinas, en lo saló de sessions de la Casa Consistorial de Valladolid!...

Aquesta senmana monopolisa casi tota la testera del Saló Parés lo jove pintor D. Matéu Balasch, presentant un bon número de obras, en totas las quals hi destellan las envejables condicions que distingeixen à tan celebrat artista.

En casi tots los quadros, entre 'ls quals n' hi ha de verdaderament interessants, s' hi observa 'l vigor y 'l colorit propis de un pintor de temperament, que no en vá ha passat alguns anys à Roma, estudiant fins à dominar lo gust que priva en aquella colonia artistica.

Un quadro del jove Sr. Borrell, representant la ceremonia del lavatori en l' interior de la Catedral, revela en son autor las mes felissas qualitats pera 'l cultiu del art.

L' assumpto es de molta empenta y 'l Sr. Borrell l' ha acomés y ha lograt resoldre'l ab valentía y fortuna.

Diumenje, dia 14, à las 9 y mitja de la nit, se celebrarà la inauguració del nou local del distingit *Centre Ausias-March*, (Estrella, 2, primer) ab una vetllada familiar que promet ser tan deliciosa com concorreguda.

Segons consta en una elegant invitació qu' hem rebut, en aquesta vetllada tindrà lloch un *ball à orquesta*, s' obsequiará à las senyoretas ab *preciosos bouquets* y 'l saló estarà *adornat ab una preciosa alfombra*.

Va enviudar un arcalde de fora, y volía que oficialment l' ajuntament en corporació, assistís al enterro.

Diversos sigueren los regidors que s' oposaren à una semblant pretensió.

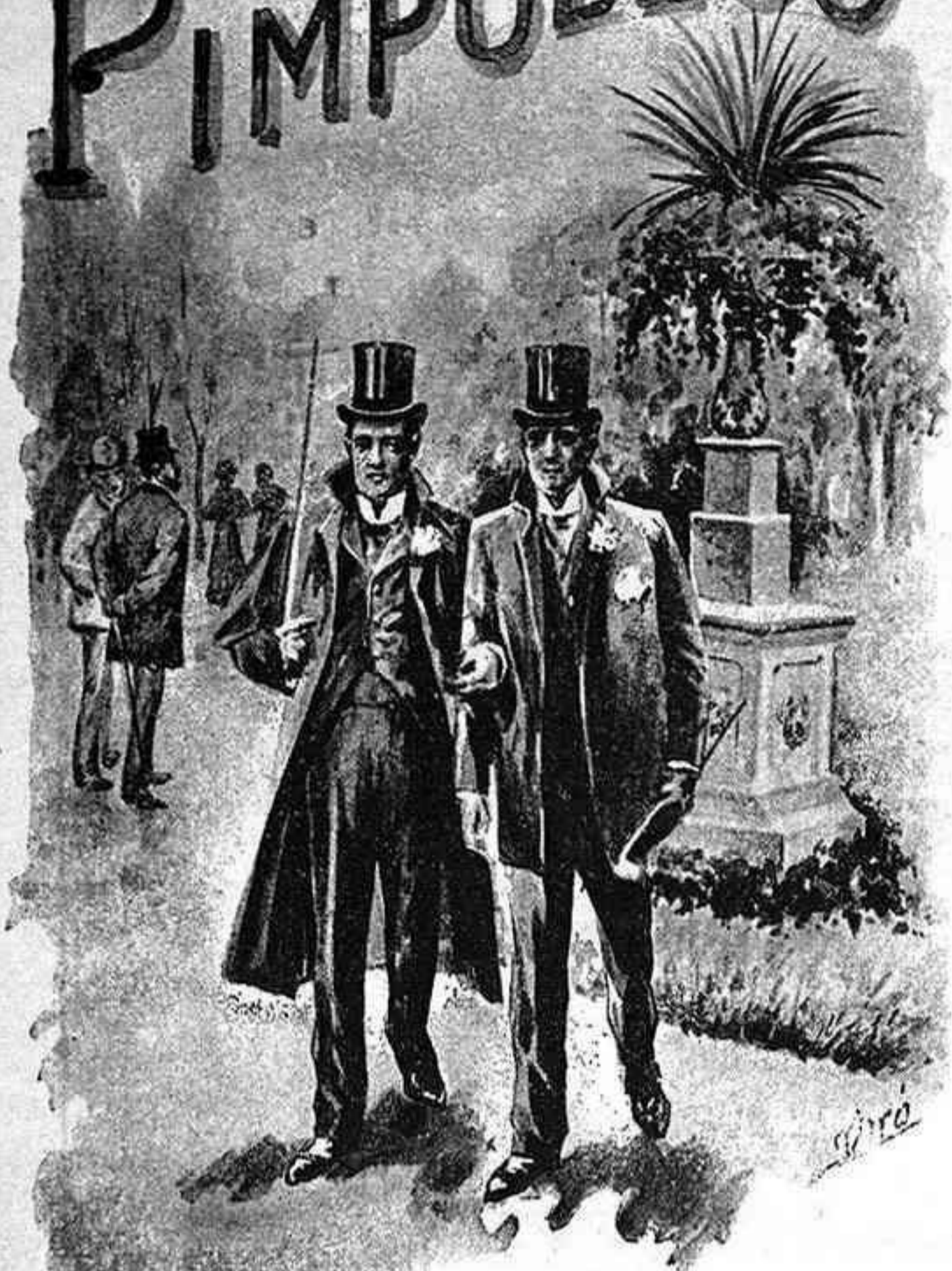
Y davant de las queixas del arcalde, un dels seus presidits li respongué:

—No s' ho prengui à mal, Sr. arcalde: no hi aném, no pas per desairarlo, sino porque no es costúm. Per lo tant, tingui la seguretad de que si 'l mort sigués vosté, hi aniriam tots ab moltíssim gust.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

OBRA NUEVA

PIMPOLLOS

POR

J. TORRENDELL

Un tomo en 8.º esmeradamente impreso

Ptas. 3

COLECCIÓN DIAMANTE

TOMOS PUBLICADOS

- 1.º Campoamor: Doloras, 1.ª serie.
- 2.º — Id. — Doloras, 2.ª »
- 3.º — Id. — Humoradas y Cantares.
- 4.º — Id. — Pequeños poemas, 1.ª serie.
- 5.º — Id. — Pequeños poemas, 2.ª serie.
- 6.º — Id. — Pequeños poemas, 3.ª serie.
- 7.º — Id. — Colón, poema.
- 8.º — Id. — El drama universal, tomo 1.º
- 9.º — Id. — El drama universal, tomo 2.º
10. — Id. — El licenciado Torralba.
11. Campoamor: Poesías y fábulas, 1.ª serie.
12. — Id. — Poesías y fábulas, 2.ª serie.
13. E. Perez Escrich: Fortuna, historia de un perro agradecido.
14. A. Lasso de la Vega: Rayos de luz.
15. Federico Urrecha: Siguiendo al muerto.
16. A. Perez Nieva: Los humildes.
17. Salvador Rueda: El gusano de luz.
18. Sinesio Delgado: Lluvia menuda.
19. Carlos Frontaura: Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa: Un viaje á los infiernos.

Precio de cada tomo 2 reales

NOVEDAD

TERESA

ENSAYO DRAMÁTICO EN UN ACTO Y EN PROSA

ORIGINAL DE

D. Leopoldo Alas

Pocío 1 peseta.

Obra nova de APELES MESTRES

TRADICIONS

FOLK-LORE CATALÁ

Un tomo 8.º de 304 págs. Ptas. 3.

LA VIDA INTELLECTUAL

(FOLLETOS CRÍTICOS)

BATURRILLO

por FRAY CANDIL

(EMILIO BOBADILLA)

Un tomo Ptas. 1.

B. PEREZ GALDÓS

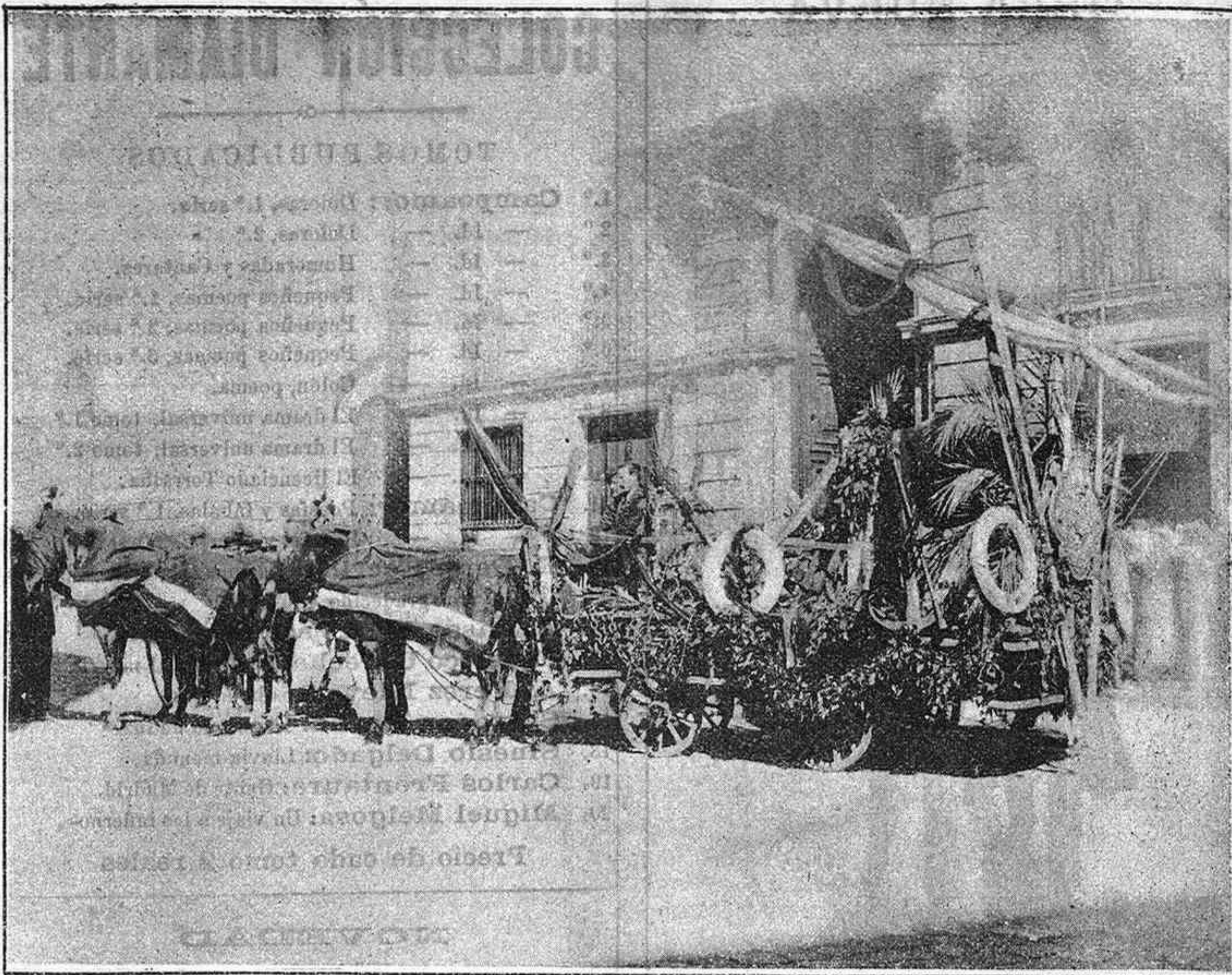
TORQUEMADA

Y

SAN PEDRO

Un tomo 8.º Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos. no remetent además 2 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'la otorgan rebaixas.

CARRO ALEGÓRICH que figurá en ia capta verificada pel Niu Guerrer á favor de las familias dels náufrachs del *Reina Regente*.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Es-ca-ti-mo.*
- 2.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Leandro.*
- 3.ª ROMBO.—

B
P A L
P O L L A
B A L B I N A
L L I M A
A N A
A

- 4.ª GEROGLÍFICH.—*Per transparent lo vidre.*

TRENCA-CAPS

XARADA

Avuy al ferme la Pona
primera ab un dos trencat
desseguida m' hi rentat
ab aygua d' una-segona.

PACO BALBINA.

TRENCA-CLOSCAS

A
CARLOS SANTIS Fí.

Formar ab aquestas lletas lo títul de una parodia de una sarsuela castellana.

JOAN ROCA FORTUNY.

MUDANSA

En la vila de *Total*
poble molt volgut per mí,
n' han tot segons vaig senti
los restos de un animal.

F. O. M.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—Segona: part del cos.—Tercera: part de la persona.—Quarta: nom d'home en diminutiu.—Quinta: los forns ne donan per tor-na.—Sexta: número.—Séptima: consonant.

PERE PRATS VILA.

GEROGLÍFICH

KI
T
L. L.
T
XX. XX.
XX. XX.
XX.

ACRÓSTICH.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63